

සාරාංශය

තීරණාත්මක ව්‍යුහමය සහ ප්‍රතිපත්තිමය ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ඇති කර ගත් ප්‍රගතියත් සමඟ 2025 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ සාර්ව ආර්ථික ස්ථායීතාව තවදුරටත් ශක්තිමත් විය. මෙම වසර දේශීය සහ ගෝලීය වශයෙන් දැඩි කම්පනවලට මුහුණ දුන් වසරක් ලෙස සනිටුහන් වුවද ආර්ථිකයේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව පෙන්නුම් කෙරිණි. එමගින් ස්ථාවරත්වය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ගත් තීරණාත්මක පියවරවල එලදායී බව සහ ආර්ථිකය ස්ථාවරත්වයට පත් කිරීමේ දී හා ආර්ථික පදනම ශක්තිමත් කිරීමේ දී ලබා ඇති අර්ථවත් ප්‍රගතිය අවධාරණය කෙරේ.

මාස එකොළහක අවධානය කාලසීමාවක අවසානය සනිටුහන් කරමින්, 2025 අගෝස්තු මස දී උද්ධමනය ධන අගයකට පත්විය. ඉන් අනතුරුව, උද්ධමනය ක්‍රමිකව ඉහළ යමින්, 2025 ඔක්තෝබර් සිට දෙසැම්බර් දක්වා අඛණ්ඩව මාස තුනක දී නොවෙනස්ව පැවතුණි. දිවා සුළි කුණාටුව හේතුවෙන් සැපයුම් දාමයට තාවකාලික බාධා එල්ල වීමත් සමඟ දෙසැම්බර් මාසයේ ආහාර මිල ගණන් ඉහළ යෑමේ යම් පීඩනයක් පෙන්නුම් කළ ද, සමස්ත උද්ධමනය ස්ථාවරව පැවතිණි.

උද්ධමනය ක්‍රමයෙන් ඉහළ ගොස් 2026 වසරේ දෙවන භාගයේ දී 5%ක ඉලක්කගත මට්ටමට ළඟා වනු ඇතැයි පුරෝකථනය කෙරේ. ඉල්ලුම් තත්ත්ව ක්‍රමයෙන් යථා තත්ත්වයට පත්වීම මෙම ඉහළ යෑමේ ප්‍රවණතාවට පුළුල් ලෙස දායක වනු ඇති අතර, අපේක්ෂිත පරිදි අඩු බලශක්ති සහ ප්‍රවාහන උද්ධමනය සාමාන්‍යාකරණය වීම සහ සාපේක්ෂව ඉහළ ගිය ආහාර උද්ධමනය ද මෙම ඉහළ යෑමට සහාය වනු ඇත. සුදුසු ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ගවල සහාය ඇතිව, මැදි කාලීනව උද්ධමනය 5%ක ඉලක්කගත මට්ටමට ළඟා වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මූලික උද්ධමනය ද මතුපිට උද්ධමනයෙහි ඉලක්කයට අනුකූල මට්ටමක ස්ථාවර වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. උද්ධමන ඉදිරි දැක්ම සම්බන්ධයෙන් ඉහළ සහ පහළ යෑමේ අවදානම් දෙකම පවතින අතර, සමස්ත අවදානම නුදුරු හා මැදි කාලීනව බොහෝ දුරට මධ්‍යස්ථව පවතින බවට තක්සේරු කෙරේ.

ආර්ථිකයේ පැවති අඩු උද්ධමන තත්ත්වය සහ උද්ධමනය අඩු මට්ටමක රැඳෙනු ඇතැයි පවතින ඉදිරි දැක්ම මධ්‍යයේ මහ බැංකුව සිය ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන ගියේය. 2025 වසරේ අග භාගය වන විට කෙටි කාලීන මුදල් වෙළෙඳපොළ පොලී අනුපාතිකවල යම් වැඩි වීමක් සිදු වුව ද, වැඩි දියුණු වූ ද්‍රවශීලතා තත්ත්ව සහ බැංකු අතර ද්‍රවශීලතාව වඩාත් ඒකාකාරව බෙදී යාම හේතුවෙන් ඉන් අනතුරුව පොලී අනුපාතික පහළ ගියේය. සමස්තයක් ලෙස, 2025 වසරේ දී වෙළෙඳපොළ පොලී අනුපාතික ව්‍යුහය පහළ යන ලදී. අඩු පොලී අනුපාතික පවතින වාතාවරණයක් තුළ, වර්ධනය වන ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් සහ වාහන ආනයන ඉහළ යෑම පිළිබිඹු කරමින්, පුද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණය වසර පුරා අඛණ්ඩව ප්‍රසාරණය විය.

2025 වසරේ දී විදේශීය අංශයේ කාර්යසාධනය වැඩිදියුණු වූ අතර, ජංගම ගිණුම අඛණ්ඩව තුන්වන වරටත් අතිරික්තයක් වාර්තා කර ඇති බවට ඇස්තමේන්තු කර ඇත. 2025 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකා රුපියල ඇමරිකානු ඩොලරයට සාපේක්ෂව 5.6%කින් අවප්‍රමාණය වූ අතර, 2026 වසරේ මුල් භාගයේ දී බොහෝ දුරට ස්ථාවරව පැවතුණි. අර්බුදයෙන් පසු සිදු කළ වැඩිම බාහිර ණය සේවාකරණ ගෙවීම් මධ්‍යයේ වුවද, මහ බැංකුව මගින් සිදු

කළ ශුද්ධ විදේශ විනිමය මිලදී ගැනීම් සහ බහුපාර්ශ්වික ආයතනවලින් ලද ලැබීම් හේතුවෙන්, 2025 වසරේ අවසානය වන විට දළ නිල සංචිත ප්‍රමාණය ඉහළ ගියේය.

ආදායම් පාදක කරගත් රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් 2025 වසරේ මුල් මාස එකොළහ තුළ රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ කාර්යසාධනය අඛණ්ඩව ශක්තිමත් විය. දිට්වා සුළු කුණාටුවෙන් සිදු වූ හානිවලට ප්‍රතිචාර ලෙස, 2026 වසර සඳහා වන පරිපූරක අයවැය ඇස්තමේන්තුව ඔස්සේ සහාය ලබා ගනිමින් බලපෑමට ලක් වූ යටිතල පහසුකම් යථා තත්ත්වයට පත් කිරීම ඇතුළු සහන ක්‍රියාමාර්ග මාලාවක් රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

2025 වසරේ මුල් මාස නවය තුළ ආර්ථිකයෙහි ඉහළ වර්ධනයක් වාර්තා විය. 2025 වසරේ අග භාගයේ දී ඇති වූ දිට්වා සුළු කුණාටුව නිසා ඇති වූ බාධා හේතුවෙන් ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් කෙටිකාලීනව මන්දගාමී වුව ද, ආර්ථිකය ඉක්මනින් යථා තත්ත්වයට පත් වීම, ආර්ථිකයෙහි සියලුම අංශ වෙත ධනාත්මක බලපෑමක් ඇති කිරීම, සහ සමස්ත ආර්ථිකයෙහි වර්ධන ප්‍රවණතාව සවිගැන්වීම සඳහා කාලෝචිත ප්‍රතිපත්ති මැදිහත්වීම් මගින් සහාය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර එමගින් ඉදිරි කාලීනව කම්පනවලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව පෙන්නුම් කෙරෙනු ලැබේ. ප්‍රමුඛ දර්ශක මගින් ද ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වල අඛණ්ඩ ඔරොත්තුදීමේ හැකියාව පෙන්නුම් කරන අතර, ශක්තිමත් ණය ප්‍රසාරණය සහ දැනට පවත්නා ලිහිල් මුදල් ප්‍රතිපත්තිමය තත්ත්වය මෙම ගම්‍යතාවයට තවදුරටත් සහාය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. කෙසේ වෙතත්, ඉහළ යන ගෝලීය වෙළඳ අර්බුද සහ භූ දේශපාලනික අවිනිශ්චිතතා හේතුවෙන් ඇති වන බාහිර බලපෑම් සමස්ත ආර්ථික කාර්යසාධනය සහ වර්ධන අපේක්ෂාවන් මත බලපෑමක් ඇති කළ හැකිය.

